

Så lånar du och läser e-böcker

Innehållsförteckning

Söka efter e-böcker	2
Vad behöver jag?	2
Adobe-ID	2
Hur gör jag?	2
Läsa e-bok på PC/Mac.....	3
Problem som kan uppstå	3
Länkar	3
Läsa e-bok på Android-enhet.....	4
Problem som kan uppstå	4
Länkar	4
Läsa e-bok på iPhone och iPad.....	5
Problem som kan uppstå	5
Länkar	5
Läsa e-bok på läsplatta	6
Problem som kan uppstå	6
Bra att veta om läsplattor	6
Lånetid, återlämning och åternedladdning.....	7

Söka efter e-böcker

E-böckerna söker du fram via **bibliotek.laxa.se** För att enbart få träffar på e-böcker ska du välja *Utökad sökning* och välja *e-bok* under rubriken *Medietyp*. Du kan kombinera sökningen genom att även skriva en titel, en författare eller ett ämnesord t.ex. deckare.

Du kan också söka på enbart titel och/eller författare direkt i det vanliga sökfältet och därefter leta efter eventuell e-bok bland de olika träffar du fått. Glöm inte att du alltid kan filtrera ditt sökresultat - välj då *e-bok* under *Medietyp* så visas enbart de sökträffar som är e-böcker. Möjligheten att filtrera hittar du i vänsterkanten om du använder en större skärm eller längst upp om du använder en liten skärm t.ex. en mobil.

Vad behöver jag?

1. Någonting att läsa på - PC/Mac, läsplatta, surfplatta eller smarttelefon.
2. Internetuppkoppling - bredband, wifi, datatrafik (3G/4G) - under själva nedladdningen.
3. Bibliotekskort med pinkod.
4. Adobe ID.
5. Program/app att öppna e-boksfilen med.

Adobe-ID

- Adobe-ID krävs för att kopieringsskyddet på e-böckerna ska fungera.
- Ditt Adobe-ID kan du använda på upp till 6 enheter (en enhet kan vara en dator, en smarttelefon, en surfplatta etc.)
- Adobe-ID krävs vare sig du ska läsa e-bok på dator, läsplatta, surfplatta eller smarttelefon. Undantag: Sony läsplattor använder sig av verifiering via Sony Reader istället för Adobe-ID
- Adobe-verifieringen behöver du bara göra första gången du ska använda ett läsprogram, sedan kommer läsprogrammet ihåg verifieringen.
- Man måste ha fyllt 13 år för att skaffa ett Adobe-konto.

Hur gör jag?

Hur du gör rent praktiskt ser lite olika ut beroende på vad för enhet du använder. Med andra ord om du har en dator, en läsplatta, en surfplatta eller en smarttelefon. Det kan också finnas skillnader beroende på om du har en iPhone/iPad eller en Android.

Vissa e-böcker finns tillgängliga strömmande. Det betyder att du måste vara uppkopplad när du läser dem. Fördelen med en strömmande e-bok är att du inte behöver ladda ned något läsprogram och heller inte använda dig av Adobe-id. Det är bara att logga in på bibliotekets sida, välja bok och börja läsa. Nästa gång du vill fortsätta läsa boken loggar du in på nytt och öppnar boken från "Mina sidor". Boken finns där under Mina lån. Klicka på ladda ned e-bok och boken fortsätter där du senast befann dig.

Läsa e-bok på PC/Mac

För både PC och Mac rekommenderar vi läsprogrammet Adobe Digital Editions.

1. Skaffa Adobe-ID
2. Ladda ned Adobe Digital Editions gratis från adobe.com
3. Lägg in ditt Adobe-ID i Adobe Digital Editions, (klicka på Help/Authorize computer).
4. Logga in på bibliotek.laxa.se
5. Sök upp en e-bok du vill läsa.
6. Ladda ned boken genom att klicka på *Låna: Ladda ner* och sedan på *Öppna: Ladda ner*. Filen öppnas automatiskt i Adobe Digital Editions.

Problem som kan uppstå

E-boken öppnas inte automatiskt i Adobe Digital Editions.

Gör så här: Leta upp e-boksfilen som heter URLLink.ascm (eventuellt innehåller filnamnet även en siffra inom parentes) och högerklicka på den. Välj "Öppna med...", därefter väljer du programmet Adobe Digital Editions. I fortsättningen ska nu e-boksfilen alltid öppnas i Adobe Digital Editions.

Länkar

[Ladda ned Adobe Digital Editions](#)

[Skapa Adobe-ID](#)

Läsa e-bok på Android-enhet

Till Android-enheter, både surfplattor och smarttelefoner, rekommenderar vi appen Bluefire Reader eller appen Aldiko Book Reader. Båda apparna är gratis och laddas ned från Google Play Butik.

1. Skaffa Adobe-ID.
2. Ladda ned Bluefire Reader eller Aldiko.
3. Verifiera Bluefire eller Aldiko med ditt Adobe-ID.

Bluefire

Klicka på Info, därefter Authorize. Fyll i Adobe-ID (e-postadress) och lösenordet du skapade på Adobe, klicka Authorize. Klart.

Aldiko

Klicka på Profile därefter Settings och DRM Account. Välj add a DRM account och fyll i Adobe-ID (e-postadress) och lösenordet du skapade på Adobe, klicka Save. Klart.

4. Öppna webbläsaren Firefox (det kan uppstå problem med andra webbläsare).
5. Logga in på *bibliotek.laxa.se* och sök upp en e-bok i formatet Epub. PDF rekommenderas inte för mindre skärmar.
6. Ladda ned boken genom att klicka på *Låna: Ladda ner* och sedan på *Öppna: Ladda ner*. Efter en kort stund öppnas Bluefire Reader (eller Aldiko) och du kan välja "Read now" eller "Read later".
  - I appen kan du alltid ändra inställningarna när du läser en bok (t.ex. större text, mörkare skärm eller annat typsnitt) dutta mitt på sidan i en bok så att menyn kommer fram,
  - Appen kommer alltid ihåg vilken sida du var på om du slutar läsa och stänger appen eller om batteriet tar slut eller du får ett mobilsamtal mitt i läsningen. Den enda gång du behöver komma ihåg på vilken sida du var är när lånet har förfallit och du måste ladda ner den igen.

Problem som kan uppstå

Du klickar på Hämta, men får inte frågan om du vill öppna boken.

Gör så här: Öppna meddelandepanelen, som ligger högst upp (eller nere i högra hörnet på vissa surfplattor). Här ser man nedladdade filer (de visas ofta som en pil). Där bör filen finnas (den heter URLLink.ascm). Klicka på den och välj att öppna i den appen Bluefire Reader eller Aldiko.

Du har använt en webbläsare som inte fungerar med nedladdning av e-böcker.

Gör så här: Ladda ned webbläsaren Mozilla Firefox. Den finns gratis i Google Play Butik.

Länkar

[Bluefire Reader för Android](#)

[Aldiko för Android](#)

[Skapa Adobe-ID](#)

Läsa e-bok på iPhone och iPad

Till iOS (iPhone/iPad) rekommenderar vi appen Bluefire Reader eller appen Aldiko Book Reader. Båda apparna är gratis och ladda ned gratis från Appstore. För att kunna ladda ner appar från appstore, behöver du först ha ett apple-id.

1. Skaffa Adobe-ID
2. Ladda ned Bluefire Reader eller Aldiko i appstore.
3. Verifiera Bluefire eller Aldiko med ditt Adobe-ID.

Bluefire

Klicka på Info, därefter Authorize. Fyll i Adobe-ID (e-postadress) och lösenordet du skapade på Adobe, klicka Authorize. Klart.

Aldiko

Klicka på Profile därefter Settings och DRM Account. Välj add a DRM account och fyll i Adobe-ID (e-postadress) och lösenordet du skapade på Adobe, klicka Save. Klart.

4. Öppna webbläsaren Safari.
5. Logga in på *bibliotek.laxa.se* och välj en e-bok i Epub-format för nedladdning. PDF-format rekommenderas inte för mindre skärmar.
6. Ladda ned boken genom att klicka på *Låna: Ladda ner* och sedan på *Öppna: Ladda ner*. Boken öppnas automatiskt i Bluefire reader.

- I appen kan du alltid ändra inställningarna när du läser en bok (tex större text, mörkare skärm eller annat typsnitt) dutta mitt på sidan i en bok så att menyn kommer fram,.
- Appen kommer alltid ihåg vilken sida du var på om du slutar läsa och stänger appen eller om batteriet tar slut eller du får ett mobilsamtal mitt i läsningen. Den enda gång du behöver komma ihåg på vilken sida du var är när lånet har förfallit och du måste ladda ner den igen.

Problem som kan uppstå

Du använder en annan webbläsare än Safari och inget händer eller syns när du laddar ned boken.

Gör såhär: Använd webbläsaren Safari när du laddar ned e-böcker (det är den inbyggda webbläsaren i alla iOS-plattformar).

Länkar

[Bluefire Reader för iOS](#)

[Aldiko Book Reader för iOS](#)

[Skapa Adobe-ID](#)

Läsa e-bok på läsplatta

Det finns ett många olika varianter av läsplattor. En del (t.ex. Amazon Kindle) är låsta till vissa leverantörer och fungerar därför inte med e-böcker från biblioteket. På de läsplattor där e-böcker från biblioteket fungerar varierar tillvägagångssättet främst beroende på om läsplattan har wifi eller inte.

Grundprincipen är att du laddar ned boken till din dator. Därefter kopplar du läsplattan till datorn med USB och flyttar över boken (filen) till läsplattan via Adobe Digital Editions.

1. Skaffa Adobe-ID.
2. Ladda ned Adobe Digital Editions till din dator gratis från adobe.com.
3. Öppna programmet och verifiera datorn med ditt Adobe-ID, (klicka på Help/Authorize computer).
4. Koppla i läsplattan via USB (alternativt blåtand eller wi-fi). Plattan dyker upp i Adobe Digital Editions vänstermarginal. Verifiera även läsplattan med ditt Adobe-ID - uppmaning kommer automatiskt.
5. Öppna en webbläsare och surfa in på bibliotek.laxa.se Logga in med bibliotekskort och pinkod.
6. Välj e-bok i Epub-format. PDF rekommenderas inte till läsplatta om det inte är många illustrationer.
7. Ladda ned boken genom att klicka på *Låna: Ladda ner* och sedan på *Öppna: Ladda ner*. Boken öppnas automatiskt i Adobe Digital Editions.
8. I Adobe Digital Editions drar du boken med musmarkören till läsplattan i vänstermarginalen och släpper den där. Boken förs då över till läsplattan som du därefter kan koppla ur.

Problem som kan uppstå

E-boken öppnas inte i Adobe Digital Editions.

Gör såhär: Vid nedladdningen, högerklicka och välj "Spara som...". Spara filen på exempelvis skrivbordet. Högerklicka på den sparade filen som heter URLLink.ascm och välj Öppna med.../Standardprogram. I rutan du får upp, klicka på Adobe Digital Editions.

Bra att veta om läsplattor

Olika läsplattor kan kräva olika överföringsapplikationer. Principen är dock samma som för Adobe Digital Editions: Öppna filen i ett program på datorn (du behöver inte öppna boken för du ska ju inte läsa den på datorn). Dra filen (boken) från programmets "bokhylla" till den inkopplade läsplattan.

På läsplattor som har wifi och webbläsare kan du ofta ladda ned böckerna direkt. Läsplattan måste dock alltid vara verifierad med Adobe-ID eller Sony Reader ID.

På vissa läsplattor (bl. a. senaste versionen av Sony Reader) fungerar det inte att ladda ned böcker direkt till plattan trots att den har wifi. Det beror på att tillverkaren valt att exkludera vissa funktioner som behövs för att kopieringsskyddet på biblioteksböcker ska fungera. Det här är tyvärr inget vi på biblioteket kan påverka. I de flesta fall kommer man runt problemet genom att föra över (synka) böckerna från en dator enligt beskrivningen ovan.

Lånetid, återlämning och åternedladdning

- E-boken är läsbar i 28 dagar från och med nedladdningstillfället. Alltså oavsett om man börjar läsa boken då eller inte.
- Efter 28 dagar ligger bokfilen kvar, men den går inte längre att läsa. I de flesta läsprogram/appar står det "Expired" på bokomslaget. Du kan själv ta bort filen(boken) från din enhet om du vill.
- Det går inte att "lämna tillbaka" en e-bok. Även om du tar bort den från enheten så finns lånet registrerat på Mina Sidor tills lånetiden har gått ut. Innan lånetiden har gått ut kan du ladda ned den på nytt från Mina Sidor (ifall du av någon händelse råkat ta bort den). Laddar du ned från Mina Sidor så räknas det inte som ett nytt lån. Lånetiden utökas dock inte.
- Du väljer själv när och om du aktivt vill ta bort e-boksfilen från din enhet. I vissa e-boksappar finns det knappar där det står "Return book". I praktiken innebär det bara att du tar bort boken från din enhet och det påverkar inte antalet lån du har på biblioteket. Lånetiden är alltid 28 dagar, oavsett om du tar bort filen eller inte.
- Du kan inte få förseningsavgifter eller påminnelseavgifter för e-böcker.
- Det går inte att förlänga ett befintligt e-lån. Om du inte har läst klart boken efter 28 dagar går det dock alldeles utmärkt att ladda ned den igen.
- Du kan låna max fyra e-böcker/28 dagar.
- Du behöver bara vara uppkopplad mot internet under själva nedladdningen av boken, när den väl finns i din surfplatta eller smartphone så går den att läsa utan internetuppkoppling (se dock nästa punkt).
- Väljer du en strömmande version av e-bok behöver du inte något läsprogram eller någon speciell app. Å andra sidan måste du vara uppkopplad mot internet under hela läsningen.